

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA klasa VIII – wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

ROZDZIAŁ I. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> - definiuje bezpieczeństwo - wymienia rodzaje bezpieczeństwa -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli - opisuje geopolityczne położenie Polski - wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) 	<ul style="list-style-type: none"> -definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej -omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski - omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski
ROZDZIAŁ II. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻEŃ				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze - rozróżnia sygnały alarmowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania

		wymienia sposoby przeciwdziałania panice		
- wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie	- rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji - opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku - rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne - zna szkolną instrukcję ewakuacji	- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	- opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych	
- wymienia główne przyczyny pożarów - opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru	- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku	- rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	- omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole	- opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego
- wymienia główne przyczyny powodzi - wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi	- opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych	- planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej	- uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi	- wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej
- wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	- omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	- opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur		
- wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	- omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)	- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym,	- opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom	opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR

- wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce		ratownikowi, osobom postronnym i w miejscu zdarzenia - opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych		
	- opisuje zasady zachowania się na wypadek: strzelaniny znalezienia się w sytuacji zakładniczej ataku bombowego ataku gazowego otrzymania podejrzanego przesyłki	- rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych	- omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru -	
ROZDZIAŁ III. PODSTAWY PIERWSZEJ POMOCY				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
- wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” - określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym	- wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego”	- wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy	- opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia	- wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych
- podaje numery alarmowe	- wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika,	- demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych - poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową	- opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych	- podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy

	<p>poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym 			
<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia” - opisuje ogniwa łańcucha przeżycia - ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia stan świadomości poszkodowanego - wymienia objawy utraty przytomności - ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC 	<ul style="list-style-type: none"> - udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–żuchwa) - sprawdza, czy poszkodowany oddycha - zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną - umiejętnie stosuje folię NRC - wymienia główne przyczyny omdlenia - charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie - udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia 	<ul style="list-style-type: none"> - układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB
<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa” 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej - wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze) 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci - wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego - przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej
<ul style="list-style-type: none"> - wycisza przedmioty wchodzące w skład 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przeznaczenie i 		<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady doboru i przechowywania 	

apteczki pierwszej pomocy: samochodowej turystycznej domowej	podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy		składników apteczki pierwszej pomocy proponuje improvizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia	
- wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający	- wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające - wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je - stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran	- bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne - demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa	- wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna)	
- wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie	- zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów - zakłada temblak	- opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa	- omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa	podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie
- wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie	- demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny	- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych oparzeń środkami chemicznymi wychłodzenia organizmu i odmrożeń	- proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci	
- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:	- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:	- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: zadławienia	- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:	- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika

<ul style="list-style-type: none"> - zatrucia - tonięcia - porażenia prądem 	<ul style="list-style-type: none"> - zawału serca - udaru mózgu - napadu padaczkowego - ciała obcego w oku 	<p>omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ukąszenia, użądlenia - wykonuje na manekinie rękoczojny ratunkowe w przypadku zadławienia - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci 	<p>w wymienionych wypadkach</p>
<ul style="list-style-type: none"> - definiuje zdrowie 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i takie, na które ma on całkowity wpływ 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym - wymienia zachowania prozdrowotne - wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia (ryzykowne) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków - opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe 	<ul style="list-style-type: none"> - określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych i oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia wyznaczniki stanu ludzkiego organizmu i opisuje sposoby ich kontrolowania - analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem - proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne choroby cywilizacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne przyczyny chorób cywilizacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie - omawia objawy depresji, anoreksji i uzależnień behawioralnych 	<ul style="list-style-type: none"> - proponuje zestaw działań łagodzących skutki stresu 	<ul style="list-style-type: none"> - proponuje sposoby zapobiegania chorobom cywilizacyjnym